

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

ВЪРХОВЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ
НА СЪЮЗА ПО ВЪПРОСИТЕ
НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И
ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ

Брюксел, 8.4.2020 г.
JOIN(2020) 11 final

**СЪВМЕСТНО СЪОБЩЕНИЕ ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Съобщение относно действията на ЕС за глобално реагиране на COVID-19

I. Въведение

Епидемичният взрив от коронавирус **се превърна в световна пандемия**. Тя отне живота на десетки хиляди души и подложи на изпитание общностите. Увеличават се призивите за социална закрила, стопанската дейност се свива и се прекъсват веригите на доставки. Последниците от пандемията ще бъдат значителни. След възникването си в Китай тя в момента се разпространява в Европа и в света, като оказва влияние върху социалната стабилност и сигурност.

Тъй като вирусът не прави разлика между хората и не познава граници, тази историческа криза **изисква бърз, мащабен и координиран глобален отговор**, за да се защитят всички хора, да се спаси човешки живот и да се преодолеят икономическите последици. Сега е времето за международна **солидарност и лидерство**, а не за изолация; за повече, а не по-малко международно сътрудничество; за прозрачност и факти и за противодействие на дезинформацията. Европейският съюз (ЕС), като най-голям световен донор и водеща икономическа сила, вече е начело на тези усилия. Съюзът вече предприе редица конкретни и бързи действия в подкрепа на нашите партньори.

ЕС прави всичко възможно, за да се бори с кризата с коронавируса в Европа. В интерес на ЕС е и да прояви солидарност с останалата част от света. Трябва да предоставим силен и глобален европейски отговор в поддържане на **основните си ценности** и в същата степен — в преследване на **стратегическите си интереси**. Благосъстоянието на партньорите по света е от значение за всеки европейец. Можем напълно да се погрижим за здравето и безопасността си само ако подкрепяме и другите. Вътрешната ни битка срещу вируса може да бъде успешна само ако го победим в световен мащаб. Ето защо, за да се справим с тази пандемия и последиците от нея, са още по-важни силните партньорства на Европа по целия свят. Тази геополитическа Комисия е готова да поведе дейността в тази насока.

ЕС подкрепя **международното сътрудничество и многостранните решения** в настоящата криза. Поемаме водеща роля в координационните усилия, предприети от ООН, Г-20, Г-7, Международната организация на труда (МОТ) и международните финансови институции. ЕС ще използва цялото си влияние, за да подкрепи усилията на генералния секретар на ООН за координиране на реакцията в рамките на ООН.

Реакцията на ЕС следва **подход на „Екип Европа“**. При него се използва приносът на всички институции на ЕС и се съчетават ресурсите, мобилизирани от държавите — членки на ЕС, и финансовите институции, по-специално Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР). Чрез съвместна работа „Екип Европа“ може да натрупа критична маса, която малко на брой други могат да постигнат.

В съответствие с подхода, договорен от Г-20 и насърчаван от ООН, отговорът на ЕС е насочен към **хуманитарните, здравните, социалните и икономическите последици от кризата**. Решават се краткосрочните спешни нужди, както и дългосрочното структурно въздействие върху обществата и икономиките, като по този начин се намалява рискът от дестабилизация. Укрепват се както правителствените, така и неправителствените действия.

Реакцията на ЕС ще продължи да се адаптира към променящата се ситуация. Както предоставихме материална подкрепа на Китай при избухването на пандемията, сега ще се концентрираме върху **най-засегнатите държави, които се нуждаят от подкрепа в областта на здравето**, като страните в Африка, държавите, обхванати от европейската

политика за съседство, Западните Балкани, Близкия изток и Северна Африка, части от Азия, Латинска Америка и Карибския басейн. Акцентът ще бъде поставен върху най-уязвимите хора, включително мигрантите, бежанците, вътрешно разселените лица и техните приемни общности. Това е и доказателство за това как посрещаме предизвикателствата заедно с Африка¹. Трябва да обърнем внимание на всички, които се нуждаят от здравеопазване и защита.

Освен финансовата подкрепа и други форми на сътрудничество, ЕС ще използва целия си **набор от инструменти за търговия и инвестиции, както и транспортната си система**, за да осигури непрекъснат поток от стоки и да избегне дългосрочното прекъсване на доставките, по-специално по отношение на критичните медицински продукти и храни.

ЕС ще продължи да насърчава и подкрепя **доброто управление, правата на човека, върховенството на закона, равенството между половете и недискриминацията, достойните условия на труд, както и основните ценности и хуманитарните принципи**. Специалните и извънредни мерки, необходими за овладяване на пандемията, не трябва да водят до отстъпление по отношение на основните ценности и принципи на нашите отворени и демократични общества. Освен това, колективният ни отговор на кризата с коронавируса не следва да съдържа решения на политиката и инвестиционни решения, които изострят съществуващите кризи, като загубата на биологично разнообразие и свързаните с климата извънредни ситуации.

Накрая, действията на ЕС ще бъдат **основани на факти и прозрачни**, като се противопоставят на всякакви опити за дезинформация в рамките на ЕС и извън него. Те ще бъде придружени от координирани комуникационни кампании, за да се предоставя информация за ангажимента и за сътрудничеството ни с партньорите във време на криза. ЕС ще продължи също така ангажираността си с глобалните онлайн платформи, за да се улесни достъпът до достоверна здравна информация, като например такава от Световната здравна организация (СЗО).

За постигането на тези цели ЕС ще подsigури **финансова подкрепа** за държавите партньори на обща стойност над 15,6 милиарда евро.

Тези средства са налични ресурси за външни дейности. Заедно с нашите партньори гарантираме, че значителното финансиране от ЕС, което им се предоставя, е насочено към оказване на помощ за справяне с въздействието на COVID-19 — подобно на това, което правим в Европа. Това ще позволи на действията на ЕС да бъдат бързи, адаптирани и оперативни.

Глобалният ни отговор на COVID-19 ще интегрира стратегическите цели, които ЕС си постави по отношение на околната среда и климата, както се посочва в **Европейския зелен пакт** и **Програмата в областта на цифровите технологии**, които остават напълно валидни. Текущата работа по тези цели всъщност ще укрепи усилията за справяне с краткосрочните и дългосрочните предизвикателства, свързани с пандемията. Сегашната криза напомня, че **цялостното изпълнение на Програмата за устойчиво развитие до 2030 г. и на Парижкото споразумение** продължава да бъде от решаващо значение за предоставянето на по-добри инструменти, за да се подготви светът за бъдещи системни сътресения.

¹ Съвместно съобщение „Към всеобхватна стратегия за Африка“ (JOIN(2020) 4/4).

II. Подход на „Екип Европа“

Подходът на „Екип Европа“ трябва да осигури единна рамка за действие за всички европейски ответни действия във външен план в подкрепа на партньорите за справяне с кризата с коронавируса, съвместна стратегия, основана на четири основни стълба:

1. **Приоритети на „Екип Европа“:** колективните действия ще се съсредоточат върху i) предприемането на спешни действия в отговор на непосредствената здравна криза и произтичащите от нея хуманитарни нужди; ii) укрепване на системите за здравеопазване, водоснабдяване и канализация, както и на изследователския капацитет на партньорите за справяне с пандемията и готовността им за нея; и iii) справяне с непосредствените социални и икономически последици.
2. **Пакети „Екип Европа“:** ще се координираме с партньорите по изпълнението — като ЕИБ, ЕБВР и европейските финансови институции за финансиране на развитието, агенциите за развитие на държавите членки и доставчиците на техническа помощ, както и международните финансови институции, за да създадем съгласуван финансов пакет за всяка държава партньор, която се нуждае от нашата подкрепа. За тази цел делегациите на ЕС ще получат насоки относно условията и избора на изпълнението.
3. **„Екип Европа“ за глобална готовност:** ще подкрепяме Съвета за мониторинг на глобалната готовност, който набелязва обща цел за набиране на средства в размер на 7,5 милиарда евро, като бъдем домакин на проява за поемане на ангажимент;
4. **„Екип Европа“ за глобална координация и многостранно сътрудничество:** ще използваме позицията на ЕС като глобален фактор и основен донор на системата за международна помощ, за да насърчим координиран глобален отговор, по-специално в рамките на Г-7, Г-20 и Организацията на обединените нации. Приносът на ЕС и на държавите му членки ще бъде представен на национално, регионално и глобално равнище, по-специално на равнището на Г-7, Г-20 и ръководените от ООН международни ответни действия, за да се насърчи координацията и да се увеличи видимостта на европейската подкрепа за държавите партньори.

В този дух Комисията приветства усилията на финансовите институции партньори да предоставят по-бързо и ефикасно финансиране чрез засилване на „реципрочното синдикиране“ при съфинансирането на реакцията на кризата с коронавируса и повишаване на взаимното доверие в оценките на другите партньори.

II.1. Приоритети на „Екип Европа“

II.1.1. Неотложни, краткосрочни спешни действия в отговор на здравната криза и произтичащите от нея хуманитарни нужди

Пандемията ще направи по-сериозни нуждите от хуманитарна помощ. Последиците ѝ ще бъдат усетени най-силно от хората, които вече са засегнати от хуманитарни кризи и конфликти, като мигрантите, бежанците, вътрешно разселените лица, както и жените, децата, възрастните хора, хората с увреждания и други малцинства.

За да се увеличи максимално ефектът от спешните ни ответни действия, изключително важно е да се координират действията и информационните потоци с другите донори и участници, по-конкретно държавите — членки на ЕС, СЗО и други агенции на ООН,

Международното движение на Червения кръст и Червения полумесец и други неправителствени организации.

Основни предизвикателства, които трябва да бъдат преодолені:

- да се преодолее хроничният глобален недостиг на лични предпазни средства, и по-специално на маски и ръкавици, който представлява заплаха особено за здравния персонал на първа линия и за службите за спешна помощ, както и пропуските в управлението на биомедицинските отпадъци;
- да се осигури продължаване на предоставянето на услуги на засегнати от конфликти и принудително разселени лица, бежанци и мигранти, особено тези, които живеят в лагери и подобни на лагери места, гъсто населени или недостъпни райони, както и да се адаптират тези услуги към контекста на пандемията;
- да продължат да бъдат задоволявани основните нужди на най-уязвимите лица, включително предоставянето на основни храни, хранителна помощ за групите, засегнати от продоволствена несигурност и недोхранване, както и основни здравни услуги и такива, свързани със сексуалното и репродуктивното здраве и права.

С какво ЕС допринася за преодоляването на тези предизвикателства:

- като предоставя незабавна подкрепа за глобалните усилия, допринасяйки за Стратегическия план на СЗО за готовност и реакция, Глобалния план за хуманитарна реакция, стартиран от ООН на 25 март 2020 г. (обща цел от 1,86 милиарда евро), както и за призива на Движението на Червения кръст и Червения полумесец, отправен на 26 март (обща цел от 750 милиона евро);
- като предоставя целенасочена подкрепа за справяне с хуманитарните последици от пандемията в засегнатите държави, по-специално в секторите на здравеопазването, водоснабдяването, канализацията и хигиената (WASH), както и логистиката;
- като увеличи предлагането в световен мащаб на лични предпазни средства и медицински изделия чрез подкрепа за засилено производство и иновативни решения в Европа, за да се посрещнат неотложните нужди в Европа и в държавите партньори;
- като организира доставките на спешно необходими лични предпазни средства за държавите партньори, както и помощ в натура за засегнатите държави чрез Механизма за гражданска защита на Съюза (напр. помощ в натура, предоставена на Китай по време на епидемичния взрив и след това на различни държави от Западните Балкани);
- като предоставя гаранции и ликвидност на местните банки чрез международните финансови институции и европейските финансови институции за финансиране на развитието с подкрепата на Европейския фонд за устойчиво развитие (ЕФУР);
- като подкрепя глобалните усилия за осигуряване на достатъчни доставки на основни стоки, храни и вода и за борба с всякакви ограничения върху износа или други нарушаващи конкуренцията мерки в хранително-вкусовия сектор;

- като подпомага държавите партньори за подходящо идентифициране, събиране, разделяне, съхранение, транспортиране, третиране и обезвреждане на медицински отпадъци с акцент върху потоците от отпадъци, свързани с новия коронавирус;
- като засили подкрепата от Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC) за готовност и изграждане на капацитет. ECDC вече споделя насоките и оценките си, свързани с коронавируса, с правителствата на държавите от Западните Балкани и държавите, обхванати от европейската политика за съседство. Същото следва да се направи и за други инструменти, които понастоящем се разработват в рамките на ЕС като част от стратегията за излизане от кризата;
- като разшири тематичния обхват на фонд „Солидарност“ на ЕС², който да е на разположение и на държавите, които преговарят за присъединяването си към Съюза, за да бъдат обхванати основните кризисни ситуации, произтичащи от заплахи за общественото здраве;
- като предприема всички необходими мерки, за да се гарантира, че световните вериги за доставки ще останат незасегнати, за да се улесни търговията, по-специално по отношение на особено важните медицински доставки и фармацевтичните продукти;
- като покани държавите от Западните Балкани да се присъединят към споразумението за съвместно възлагане на обществени поръчки на ЕС, за да могат да участват в съвместните процедури за възлагане на обществени поръчки на ЕС за медицинско оборудване, като всички те потвърдиха намерението си да участват;
- като разшири европейската система за бързо предупреждение за заразни болести, така че да обхване и Западните Балкани, за да се даде възможност за бързо предаване на сигнали и мерки.

Примери за спешна подкрепа на ЕС за държавите партньори

В Етиопия ЕС бързо мобилизира **10 милиона евро** в подкрепа на плана на правителството за готовност и реакция по отношение на разпространението на коронавируса. Средствата ще бъдат предоставени чрез текущата програма за подкрепа на бюджета на Етиопия в сектора на здравеопазването, започнала през 2016 г. с общ бюджет от 165 милиона евро. Допълнителното финансиране ще помогне на Етиопия да увеличи броя на диагностичните лаборатории, разполагащи с оборудване за диагностика и комплекти за тестване за COVID-19, както и броя на централите за лечение.

В Нигерия ЕС ще подкрепи Програмата на ООН за развитие (ПРООН) с принос от 50 милиона евро за изпълнение на плана на ООН за отговор на COVID-19. Целта на действието е да се осигури оптимална грижа за потвърдените случаи на COVID-19 и

² COM(2020) 114 final: Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета с цел предоставяне на финансова помощ на държавите членки и държавите, водещи преговори за присъединяване към Съюза, които са сериозно засегнати от тежка извънредна ситуация в областта на общественото здраве

да се ограничи допълнителното разпространение на заразата чрез ответни действия на кризата, които да бъдат приобщаващи и за които да носи отговорност нигерийската държава.

На **Западните Балкани** ЕС мобилизира значителни средства за незабавна подкрепа за здравния сектор в размер на **38 милиона евро** (4 милиона евро за Албания, 7 милиона евро за Босна и Херцеговина, 5 милиона евро за Косово³, 3 милиона евро за Черна гора, 4 милиона евро за Северна Македония и 15 милиона евро за Сърбия). Подкрепата на ЕС включва животоспасяващо медицинско оборудване, включително за интензивни грижи, болнични легла, напълно оборудвани коли за спешна помощ, стотици респиратори, цифрови мобилни рентгенови апарати, десетки хиляди тестови комплекти и огромно количество лични предпазни средства.

По линия на Механизма за бежанците на **Турция** се предоставят по обществена поръчка в размер на **90 милиона евро** дребномащабни здравни инфраструктури и оборудване.

В държавите от **Източното партньорство** ЕС мобилизира пакет от мерки за спешна подкрепа в размер на над **30 милиона евро** за непосредствените нужди на здравните сектори. В **Армения** над 3 000 уязвими домакинства, възрастни хора и хора с увреждания и големи семейства в областите Ширак, Тавуш и Лори ще получат пакети с хуманитарна помощ благодарение на подкрепата на Европейския съюз. В **Украйна** ЕС достави оборудване за Центъра за спешни медицински грижи на Донецка област със 100 комплекта лични предпазни средства, както и над 70 литра силно концентрирана антисептична течност.

В държавите от **Южното съседство** с подкрепата на ЕС се създават места за разпределение и изолация на пациенти в болниците, персоналът на центровете за социално развитие се обучава и се провеждат местни комуникационни кампании. Доставени са 3 500 хирургични маски и маски за дишане.

В **Карибите** ЕС започна регионална подкрепа за Карибската агенция за обществено здраве (CARPHA) на обща сума от 8 милиона евро за покриване на най-неотложните нужди на държавите в подкрепа на операциите по контрол на пандемията. Това включва предоставянето на защитни материали, реактиви за тестове, лабораторен материал, лечение/ваксини, както и подкрепа за увеличаване на работната сила в здравния сектор.

Във **Венецуела** и в държавите от региона ЕС подкрепя Панамериканската здравна организация и Международната федерация на Червения кръст и Червения полумесец за действия, спомагащи за ограничаване на разпространението и за готовността за реагиране на COVID-19 (на обща стойност 9 милиона евро). Това включва подобряване на достъпа до основни здравни услуги и улесняване на достъпа до подходящи санитарни съоръжения и хигиена за уязвимите групи от населението, включително бежанците.

Финансов принос: 502 милиона евро

³ Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

II.1.2. Подкрепа на укрепването на научните изследвания и на системите за здравеопазване и водоснабдяване

Борбата с разпространението на вируса изисква засилване на хигиената и повишаване на устойчивостта на системите на здравеопазване в целия свят. В някои държави партньори обстоятелствата са особено трудни поради ограничения достъп до вода и вече слабите здравни системи. ЕС ще се стреми към основана на доказателства формула за политиката, изпробвана при предишни здравни кризи, като епидемиите от ебола и зика, при които разпространението в крайна сметка бе спряно чрез подкрепа за здравните системи на най-уязвимите държави, регионално сътрудничество, наблюдение и разработване на нова диагностика и на ваксина. За тази цел ще бъде поставен силен акцент върху научните изследвания и иновациите.

Основни предизвикателства, които трябва да бъдат преодоляни:

- да се подкрепят държавите с ограничени ресурси да насърчават усилията си за противоепидемични мерки и лечение; да се укрепят системите за здравеопазване и социална закрила, за да се гарантира устойчив капацитет за намаляване на риска, наблюдение и управление на реакцията;
- да се осигури достъп до основни съоръжения за миене и сапун, както и добри практики в областта на WASH в общностите, домовете, училищата, пазарите и особено здравните заведения, за да се предотврати предаването;
- да се ускорят усилията в областта на научните изследвания за разработване на ефективни лечения, ваксини, терапевтични средства и диагностика, както и за гарантиране на всеобща наличност на достъпна цена;
- да се осигури достъп до предпазни средства за здравните работници, включително чрез възстановяване на световните вериги за доставки.

С какво ЕС допринася за преодоляването на тези предизвикателства:

- като подпомага държавите партньори да изграждат издръжливи, адаптивни системи на здравеопазване и социална закрила и да прилагат международните здравни правила;
- като допълва и насочва към основните им цели съществуващите здравни програми на ЕС, за да се помогне на държавите партньори да защитават, увеличават броя на здравните работници и ги и стимулират;
- като подпомага усилията на правителствата за комуникация и повишаване на осведомеността на населението относно основните защитни мерки и препоръките относно хигиената, за да се предотврати разпространението на коронавируса;
- като позволява гъвкавост в нашето подпомагане на световни инициативи, като Глобалния фонд за борба със СПИН, туберкулоза и малария, Световния алианс за ваксини и имунизации (GAVI) и Световния механизъм за финансиране (GFF), същевременно гарантирайки, че жизненоважните здравни програми продължават да се изпълняват;
- като подпомага по-нататъшната изследователска дейност в областта на диагностиката, лечението и профилактиката; след намирането на ваксина, като ускорява одобрението и субсидира ваксините и тяхното доставяне в уязвимите държави;

- като подпомага обучението на експерти и епидемиологичното наблюдение, разполагането и използването на мобилни лаборатории и други мобилни решения;
- като укрепва регионалните организации за здравна сигурност в държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, като например Института „Пастьор“ в Сенегал;
- като приеме държавите кандидатки от Западните Балкани в Комитета на ЕС за здравна сигурност, като предоставя техническа помощ и протоколи и насоки за управлението на кризи и като споделя експертни мнения, както и като обмисли как най-добре да асоциира потенциалните кандидатки към тези мерки;
- като подпомага равния достъп до системата на здравеопазване на мигрантите, бежанците, разселените лица и приемните общности чрез доверителните фондове на ЕС и Инструмента, допринасящ за стабилността и мира, чрез които се предоставят спешна медицинска помощ, както и подпомагане за основните здравни услуги и инфраструктури;
- като чрез свободен достъп и отворена наука насърчава обмена на данни между изследователите и улеснява достъпа до резултатите и доказателствата от научните изследвания, за да може те да захранят политическото и клиничното внедряване на резултатите;
- като с държавите — членки на ЕС, и третите държави ускори подготовката на Глобалното партньорство в областта на здравеопазването. Ресурсите на съществуващото Партньорство за клинични изпитвания между европейските и развиващите се държави (EDCTP), което понастоящем е съсредоточено върху Субсахарска Африка, могат да бъдат увеличени, за да може неговото приложно поле да бъде разширено до държавите от Южното Средиземноморие;
- като пренасочва работата на съществуващите многостранни платформи, като Коалицията за иновации в областта на епидемичната готовност (CEPI) по разработването на ваксини и Световното сътрудничество в областта на научните изследвания за готовност при заразни болести (GloPID-R) по готовността.

Примери за това как ЕС подпомага здравния сектор на своите партньори

В **Судан** ЕС работи за осигуряване на достъп до чиста вода и хигиена и за повишаване на осведомеността относно вируса като част от хуманитарни проекти на обща стойност **10 милиона евро**.

Комисията подписа с Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC) новата инициатива на ЕС относно здравната сигурност в размер на 9 милиона евро. В инициативата, която вече започна, участват всички **23 държави, обхванати от европейската политика за съседство и от процеса на разширяване**, като тя се съсредоточава върху готовността и медицинския капацитет за справяне с пандемията и многобройните ѝ последици.

ЕС ще предостави **6 милиона евро** на **Иран** с цел укрепване на здравния му сектор чрез закупуване на основни фармацевтични продукти, обучение на здравните работници от основно значение и кампании за повишаване на осведомеността относно личната хигиена и здраве. Ние също така финансираме по-широк достъп до основни услуги за най-уязвимите афганистански бежанци, живеещи в Иран.

Финансов принос: 2 858 милиона евро

II.1.3. Справяне с икономическите и социалните последици

Тази безпрецедентна здравна криза най-вероятно ще доведе до неблагоприятни икономически и социални последици: те изискват незабавен отговор, за да се предотврати дестабилизацията. Необходими са действия на няколко фронта: буфери с оглед на възможните макроикономически сътресения, подходяща подкрепа за финансовите посредници, комбинация от възможности за финансиране за публичния и частния сектор. Това включва също така осигуряването на защитна рамка за работната сила и за домакинствата без доходи.

Основни предизвикателства, които трябва да бъдат преодоляни:

- справяне с тежките икономически странични ефекти от пандемията в световен мащаб и предотвратяване на цикъл на рецесия в много държави партньори. Много държави ще претърпят спад в икономическата активност, рязко нарастване на безработицата и бедността. Това може да доведе до натиск върху публичните финанси, изостряне на социалното напрежение и в някои ситуации — насилие;
- справяне с породените от кризата допълнителни финансови предизвикателства и предизвикателства, свързани с ликвидността. При сблъсък си с тази криза редица развиващи се държави и държави с бързо развиващи се икономики се намират в ситуации на силна задлъжнялост и ограничени възможности за провеждане на политики. Държавите, които разчитат на туризма или паричните преводи, както и тези, които се намират в началото на веригите на доставки или са зависими от износа на основни стоки, ще бъдат сред най-тежко засегнатите;
- подкрепа за мерките за икономическа и социална стабилизация и за социална закрила, като например временно отсрочване или освобождаване от плащането на данъци и на социалноосигурителни вноски, благоприятни за икономическите субекти условия за финансиране и пряко финансово подпомагане, за да се облекчат работниците (включително субсидии за заплатите) и засегнатите домакинства, като се обърне специално внимание на младите хора — което налага увеличаване на социалните разходи. Икономическите субекти може да се нуждаят от икономически изгодни кредити и ще се нуждаят от разсрочване на графика за погасяване на заемите;
- подкрепа за мерките за повишаване на капацитета на мрежата, включително краткосрочни мерки, с цел да се улесни работата, ученето и социалните връзки от разстояние, както и достъпът до точна информация;
- гарантиране на това, че дружествата ще възвърнат способността си да финансират дългосрочни инвестиции, така че икономиките да могат да се възстановят по екологосъобразен и приобщаващ начин;
- гарантиране на зачитането на правата на човека, включително на трудовите права, и демокрацията, като се обърне специално внимание на образованието и положението на жените, момичетата и най-уязвимите лица.

С какво ЕС допринася за преодоляването на тези предизвикателства:

- като закриля работниците на работното място чрез насърчаване на приобщаващи мерки, разширяващи количествено и качествено достъпа до здравеопазване и на достойния труд като цяло. Тези мерки предотвратяват, наред с другото, дискриминацията и социалното изключване;

- като мобилизира, съвместно с подпомагането от страна на Международния валутен фонд (МВФ), Инструмента за макрофинансова помощ (МФП) за Западните Балкани и държавите, обхванати от европейската политика за съседство, които са изправени пред криза с платежния си баланс. МФП може да допринесе за макроикономическата стабилност и да създаде възможности за подходящи варианти за икономическа реакция;
- като временно подпомага националните правителства чрез техническа помощ, пряка бюджетна помощ и ако е уместно, финансиране при преференциални условия, допълващо намесата на Световната банка и МВФ, за да се приемат реформи на фискалната, паричната и социалната политика и на политиката в областта на общественото здраве, така че, наред с другото, да се даде приоритет на публичните разходи за социално-икономическо развитие и намаляване на бедността;
- като временно подпомага финансовите посредници, като например публични банки и надзорни/регулаторни органи, чрез техническа помощ или гаранции за приемане на по-благоприятстващи стратегии за финансиране и регулаторни рамки, и за осигуряване на по-лесен достъп до финансиране при преференциални условия;
- като подпомага частния сектор — по-специално малките и средните предприятия (МСП) и самостоятелно заетите лица — чрез гаранции, предоставяне на ликвидност и техническа помощ за частния сектор; като подпомага местните банки чрез международните финансови институции и европейските финансови институции за развитие, за да имат по-широк достъп до подкрепа за ликвидността, оборотен капитал и търговско финансиране; като продължи да пренасочва гаранциите от ЕФУР към по-краткосрочно поделение на риска по заемите за микропредприемачи и МСП; Комисията приветства възобновяването на Виенската инициатива за координиране на европейските банки, което ще помогне на банките да продължат да участват активно във финансирането на икономиките на ЕС и държавите партньори;
- като предоставя на публичния сектор заеми от ЕИБ, по-специално за медицинско оборудване и консумативи;
- като работи с международните организации, държавите партньори и европейския частен сектор за изграждане на силни и издръжливи вериги за създаване на стойност в стратегически сектори и за гарантиране на спазването на критериите за устойчивост, трудови права и корпоративна социална отговорност по цялото протежение на веригите за създаване на стойност въпреки спада в търсенето и в процеса на възстановяване на икономиката;
- като насърчава форми на облекчаване на дълга (в процес на разглеждане от многостранните финансови институции, по-специално от МВФ), особено в държавите, засегнати от икономическия спад заради коронавируса;
- като подпомага непрекъснатостта на предоставянето на всички равнища на образование;
- като поддържа диалог по политиката, подплатен с подкрепа за бюджета и техническа помощ за реформиране на политиката в областта на правата на човека и подкрепа за демокрацията, както и пряка подкрепа за гражданското общество;

- като продължава да предприема всички необходими мерки (както незабавно, така и в дългосрочен план), за да се гарантира, че световните вериги на доставки и транспортните коридори остават непокътнати; като гарантира, че мерките за справяне с разпространението на коронавируса, засягащи движението на стоки и работна ръка, продължават да бъдат целенасочени, пропорционални, прозрачни и временни, какъвто е случаят с временната мярка на ЕС за разрешаване на износа; като отчита нуждите на други държави от спешни доставки и хуманитарна помощ. Във временната схема на ЕС за разрешаване на износа изрично се предвижда, че хуманитарната помощ е едно от основанията, въз основа на които държавите членки могат да издават разрешения за износ.

Примери за подпомагане с цел възстановяване

С цел справяне с икономическите последици от COVID-19 на **Сиера Леоне** ще бъдат предоставени 34,7 милиона евро, както следва: 25 милиона евро чрез подкрепа за бюджета ще засилят макроикономическата устойчивост и стабилност, както и ще подпомогнат националния план за реагиране. Чрез програма за преводи на пари в брой, възлизаща на 5,2 милиона евро, подпомагането от страна на Комисията ще защити чрез Световната банка доходите на най-уязвимите групи от населението. Накрая, с пакет от 4,5 милиона евро Комисията ще подкрепи селскостопанския сектор за стимулиране на местното производство на храни.

На **Западните Балкани** ЕС мобилизира значително подпомагане в размер на **374,5 милиона евро** от началото на кризата с цел социално и икономическо възстановяване (46,5 милиона евро за Албания, 73,5 милиона евро за Босна и Херцеговина, 63 милиона евро за Косово, 50 милиона евро за Черна гора, 63 милиона евро за Северна Македония и 78,5 милиона евро за Сърбия). Това ще спомогне за преодоляване на социално-икономическото въздействие на пандемията, по-специално за най-засегнатите предприятия, включително предприятията, работещи в туристическия сектор и транспортния сектор.

За **Йордания и Ливан** беше приет пакет от 240 милиона евро за подпомагане на уязвимите местни домакинства и сирийските бежанци.

Финансов принос: 12 281 милиона евро

II.2. Пакет „Екип Европа“

ЕС и неговите държави членки ще допринесат за пакет „Екип Европа“, за да подпомогнат държавите партньори в усилията им за справяне с кризата с коронавируса по всеобхватен начин. Приносът от бюджета на ЕС ще бъде според посоченото в тази таблица:

II.1	Общи приоритетни насоки за действие	Принос на ЕС за пакета „Екип Европа“ (в милиона евро)
II.1.1	Подпомагане на неотложните, краткосрочни спешни действия в отговор на хуманитарните нужди	502

II.1.2	Подпомагане с цел укрепване на здравните системи	2 858
II.1.3	Икономически и социални последици	12 281
ОБЩО		15 641

Този принос се основава на съществуващите инструменти и механизми, които могат да доведат до бързи и осезаеми резултати. Такъв е по-специално случаят с регионалните платформи за смесено финансиране или гаранционните инструменти на ЕС, а именно ЕФУР и мандата на ЕИБ за външно кредитиране. Предвижда се също ускоряване на макрофинансовата помощ за Западните Балкани и държавите, обхванати от европейската политика за съседство, с което се допълва бързата подкрепа от МВФ.

II.3 „Екип Европа“ за глобална готовност

За намирането на изход от настоящата криза се разчита най-много на бързото разгръщане на ефективна диагностика, ваксина и лечение. Без тях всяка държава в света продължава да бъде уязвима. Поради тази причина ЕС ще обедини усилията си с партньори от цял свят, за да поеме ангажимент за преодоляване на настоящия недостиг на финансиране, установен от Съвета за мониторинг на глобалната готовност, с цел достигане на финансиране в размер на 7,5 милиарда евро, необходимо за:

- разработване без забавяне и в голям мащаб на бърза диагностика, лечение и ваксини за коронавируса;
- осигуряване на достатъчно количество от предпазни средства за здравните работници;
- подпомагане на СЗО да координира и да отдава приоритет на усилията в полза на най-уязвимите страни.

Наред с ангажиментите за финансиране, ЕС и партньорите му ще се стремят да подсилят политически ангажимент на високо равнище, за да се осигури справедлив достъп до продуктите, създадени за справяне с тази пандемия.

II.4 „Екип Европа“ за глобална координация и многостранно сътрудничество

ЕС ще насърчава и води координирана ответна реакция на многостранно равнище, по-специално в съвместни усилия за координиране с Организацията на обединените нации, международните финансови институции, както и Г-7 и Г-20. ЕС и неговите държави членки ще продължат също така да работят с Африканския съюз (АС) по обновената стратегия с Африка за срещата на върха между АС и ЕС през есента. По силата на споразумението между министрите на финансите и управителите на централните банки на държавите от Г-20, ЕС ще допринася активно за разработването на пътна карта на Г-20 със следните елементи⁴:

- План за действие на Г-20 по отношение на коронавируса, в който ще бъдат очертани индивидуалните и колективните действия, които Г-20 е предприела и ще предприеме по отношение на пандемията. Планът за действие следва да включва макроикономически мерки, финансови мерки и мерки за международните финансови институции. Планът за действие следва също така

⁴ Вж. съобщението за медиите на Г-20 от 30 март (на министрите на финансите и управителите на централните банки на държавите от Г-20); Изявление на ръководителите на държавите от Г-20 от 26 март и Изявление на ръководителите на държавите от Г-7 от 16 март.

да включва координирана стратегия за излизане и възстановяване от кризата и да намали рисковете за веригите на доставки в търговията.

- Работа със съответните международни финансови институции, по-специално с МВФ и Световната банка, за бързо предоставяне на подходяща международна финансова помощ на бързо развиващите се пазарни икономики и развиващите се държави за справяне с предизвикателствата, произтичащи от пандемията от коронавируса, включително мерки за осигуряване на ликвидност и за облекчаване на дълга, за да се помогне на най-бедните държави да намалят незабавно задълженията си за погасяване на дълга.
- Работа със Съвета за финансова стабилност (СФС) в качеството му на орган за координиране на регулаторните и надзорните мерки във финансовия сектор, предприети от държавите вследствие на пандемията. Както бе договорено от министрите на търговията на държавите от Г-20, ЕС ще предприеме незабавно необходимите мерки за улесняване на търговията с основни стоки и ще продължи да работи с международните партньори за поддържане на пазарите отворени. В този дух ЕС продължава да полага всички усилия за модернизиране и укрепване на Световната търговска организация (СТО) и улесняване на търговията. ЕС също така ще насърчава мерки, които могат да помогнат за възстановяването на икономиките по екологосъобразен и приобщаващ начин.

В отговор на призива на ръководителите на държавите от Г-20 в тяхното извънредно изявление за коронавируса, председателят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен и председателят на Европейския съвет Шарл Мишел предложиха да организират международна онлайн проява за поемане на ангажменти, както е очертано по-горе, с цел подпомагане на подходящо финансиране за разработването и разпространяването на ваксина срещу COVID-19.

В контекста на СЗО ЕС и неговите държави членки ще бъдат движеща сила за изготвянето на резолюция относно кризата с коронавируса до 73-та Световна здравна асамблея през май. С логистична подкрепа от секретариата на СЗО ЕС ще организира приобщаващи консултации с цел изграждане на консенсус между държавите по тази важна резолюция, с акцент върху солидарността, координацията и управлението на здравните кризи.

Накрая, ЕС следва да насърчава **сътрудничеството в световен мащаб в областта на научните изследвания и иновациите**, като работи за отворена наука и свободен достъп до данни и резултати от научните изследвания, както и за укрепване на съществуващите многостранни платформи, които спомагат за справянето с пандемии.

Подпомагане на научните изследвания в Африка

ЕС обединява усилията си с **Африка** за научни изследвания и иновации в борбата с пандемията от коронавируса. Партньорството за клинични изпитвания между европейските и развиващите се държави (EDCTP) спешно отправя покани за заявяване на интерес за подпомагане на научните изследвания във връзка с коронавируса и за укрепване на научноизследователския капацитет в Субсахарска Африка. Общо три покани за представяне на предложения на стойност над **25 милиона евро** ще бъдат финансирани по „Хоризонт 2020“ — програмата на ЕС за научни изследвания и иновации.